

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING

- över miljöbedömningen av Översiktsplan för Strömstads kommun

Vad är en särskild sammanställning?

När en översiktsplan är antagen ska kommunen, enligt 6 kap 16§ i miljöbalken (MB), upprätta en så kallad särskild sammanställning över miljöbedömningen. Den ska redovisa på vilket sätt miljöaspekterna har integrerats i planen och vilka slutsatser som dragits beträffande risk för betydande miljöpåverkan. I den särskilda sammanställningen ska också redovisas hur synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen har beaktats under planprocessen samt skälen till eventuellt val av alternativ. Slutligen innehåller en särskild sammanställning en redogörelse för vilka åtgärder kommunen avser att vidta för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som ett genomförande av planen medför.

En särskild sammanställning ska hållas tillgänglig för alla som kommunen samrått med d v s när det gäller en översiktsplan även för allmänheten.

Miljöbedömningen

Planprocess

Planprocessen har bedrivits enligt plan- och bygglagens bestämmelser för översiktsplan, med samråd och utställning innan antagande i kommunfullmäktige. I översiktsplanen är miljökonsekvensbeskrivningen redovisad i Del 4 Konsekvenser, i vilken även ingår beskrivning av ekonomiska och sociala konsekvenser. En miljökonsekvensbeskrivning har redovisats i alla skeden av planprocessen d v s i samråds-, utställnings- respektive antagandehandlingen.

Metod för miljöbedömningen

Nio strategiska utvecklingsområden, presenterade i kommunens strategiska plan, följdes upp i översiktsplanen och användes även som utgångspunkt i MKB-arbetet. Strukturella frågor och eventuell risk för betydande miljöpåverkan med avseende på föreslagen utveckling inom respektive område redovisades i miljökonsekvensbeskrivningen.

Planen och dess rekommendationer stämde av i miljökonsekvensbeskrivningen mot de nationella miljömålen och särskilt mot fyra lokala miljömål. Planen stämde också av mot gällande miljö kvalitetsnormer, där särskilt MKN för vatten är av betydelse i Strömstads kommun.

Inom ramen för miljöbedömningen studerades ett nollalternativ, vilket användes som ett jämförelsealternativ. Inför antagande hade detta alternativ i praktiken spelat ut sin roll och en kortare jämförelse med nollalternativet redovisats i den slutliga planen.

Avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningen

Samråd med länsstyrelsen om innehåll i och avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningen genomfördes 2010-02-23. Geografisk avgränsning och nivån på frågeställningarna i miljökonsekvensbeskrivningen diskuterades. Kommunen och länsstyrelsen var överens om att miljöbedömningen skulle hållas på en översiktlig strukturell nivå och ha fokus på följande:

- Hushållningsaspekter, konsekvenser av föreslagen bebyggelsestruktur
- Påverkan på natur- och kulturmiljövärden, landskapsbild samt friluftslivets intressen
- Övergripande frågor om hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen tryckte också på att miljökonsekvensbeskrivningen särskilt skulle behandla frågan om ett genomförande av planen i något avseende kan leda till betydande miljöpåverkan.

Integrering av miljöaspekter och hur synpunkter har beaktats

Synpunkter i samrådsskedet

Länsstyrelsen framhöll att planens konsekvenser redovisats tydligt för vart och ett av utvecklingsområdena, dels på strukturell nivå och dels i förhållande till risken för betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen ansåg att påverkan på riksintressen lämpligen kunde flyttas till miljökonsekvensbeskrivningen inför utställningen och att det är bra om miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med en avstämning av samtliga miljömål.

Länsstyrelsen instämde i kommunens sammanfattande bedömning att det är svårt att överblicka miljöpåverkan i sin helhet innan de planerade fördjupningarna tagits fram.

Flera andra yttranden under samrådet berörde på ett eller annat sätt miljöaspekter. Synpunkter med avseende på miljöpåverkan handlade om:

- småbåtshamnar och marina värden, jord- och skogsbruk, landskap m m
- gc-vägar och kollektivtrafik
- miljö- och hälsfaktorer, vattenfrågor, luftkvalité, lokala miljömål
- risk- och säkerhetsfaktorer
- att kulturmiljöarbetet bör inarbetas bättre
- att marin verksamhet kan utvecklas vid Hälle och Krokstrand
- bildande av naturreservat vid klubbstugan Kasen
- större hänsyn till den artrika och känsliga kustzonen
- nollalternativet
- miljömål

Synpunkter i utställningsskedet

I utställningsskedet inkom yttranden om att:

- Utöver för de fyra lokala miljömålen kan miljökonsekvensbeskrivningen behöva fördjupas ytterligare för övriga nationella miljömål.
- Planen får en rad positiva miljöeffekter, framförallt som ett resultat av att stor hänsyn har tagits till den sammanhängande värdefulla blågröna strukturen.
- Hamnanknutna verksamhetsområden, befintliga och föreslagna kan innebära risk för betydande miljöpåverkan. Riskfrågor kring Strömstads hamn behöver studeras närmare.
- Den samlade framtida exploateringen av Starekilen bör klargöras och miljöeffekter ställas i relation till miljömålen.
- Större och fler handelsetableringar kan stimulera till ökad konsumtion.
- Konsekvenser av förslag om en kombiterminal behöver belysas närmare.
- Frågor om risk för stranderosion och frågor knutna till framtida klimatförändringar behöver belysas närmare.
- Omställning till förnyelsebar energi är viktigt.
- Revidering av vindkraftsplanen behövs och området Vetteberget bör utgå.

Hur synpunkter har beaktats

Efter samråd gjordes en genomgripande förändring av planhandlingen och planförslaget gjordes tydligare. Generella och områdesvisa rekommendationerna utvecklades i syfte att intentionerna i planen ska kunna följas i efterföljande skeden av planeringen. Konsekvensbeskrivningen bearbetades i enlighet med de förändringar av planförslaget som gjordes efter samråd och utställning. Innan antagande delades översiktsplanen upp i fyra delar, varav en är konsekvensbeskrivningen av planen.

I planen görs en kortfattad avstämning mot de nationella miljömålen, medan tyngdpunkten har lagts på fyra lokala miljömål som kommunen beslutat att fokusera på.

Av översiktsplanen framgår att frågor som rör utveckling av Strömstad, inklusive hamnområdet, tas upp i fördjupning av översiktsplanen för Strömstad - Skee.

Miljöbedömning görs av detaljplan för Starekilen.

Miljöpåverkan till följd av fler och större handelsetableringar i Nordby behandlas i miljökonsekvensbeskrivningen och belyses närmare inom ramen för miljöbedömningen av fördjupad översiktsplan för Nordby - Svinesund.

Förslag om kombiterminal togs bort inför antagande och konsekvenserna av en sådan beskrivs därför inte i planen.

Innan antagande bearbetades planen med avseende på kusterosion och förändrade havsnivåer.

Vindkraftsplanen är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Ändringar av planen kan göras vid framtida översyn och aktualisering av översiktsplanen.

Slutsatser

Planen

I översiktsplanen redovisas grön- och blåstrukturen i huvuddrag på ett övergripande strukturellt sätt. De delar av kommunen som ligger väster om väg E6 ska omfattas av fördjupningar av översiktsplanen. Det betyder att risk för betydande miljöpåverkan studeras vidare i dessa planer.

Nya bostäder och verksamheter ska huvudsakligen tillkomma inom området Strömstad - Skee. I Nordby föreslås att handelsområdet ska kunna växa. Där natur-, kultur- och friluftsvärden är höga i kustzonen ska enstaka spridd bebyggelse undvikas.

Mindre bebyggelseområden föreslås i planen tillkomma i anslutning till befintlig bebyggelse i Kungbäck, Hälle och Krokstrand. På samma sätt pekas kompletterande bebyggelse ut i fördjupningarna av översiktsplanen som är antagna för Koster och Södra kustområdet. I rena landsbygdsområden ska jordbruksmarken värnas och befintlig bebyggelse kunna kompletteras. Lämpliga områden för vindkraftverk är redovisade i kommunens sydöstra delar i enlighet med vindkraftsplanen.

Betydande miljöpåverkan

I översiktsplanen har slutsatsen dragits att risk för betydande miljöpåverkan finns i följande avseenden:

- Påverkan på Natura 2000-område vid anläggande av nya småbåtshamnar och utveckling av befintliga
- Påverkan på riksintressen för naturvård och friluftsliv vid utbyggnad av småbåtshamnar och turistanläggningar
- Påverkan på riksintressen och/eller andra allmänna intressen vid utveckling av hamnar i Strömstad och Kålvik, inklusive infrastruktur på land
- Påverkan på människors hälsa, landskapsbild m m vid anläggande av större externt köpcentrum i Nordby - Svinesund
- Påverkan på höga naturvärden, friluftsvärden eller kulturhistoriska värden vid utbyggnad av bostäder i Strömstad
- Betydande hälso- och säkerhetsrisker vid blandning av bostäder och verksamheter i Strömstad

Integrering av miljöaspekter och behandling av alternativ

Miljöbedömningen är en process och har, i och med att den ingått i planarbetet, bidragit till att synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen vägts in och ställts mot utvecklingsintressen i planprocessens olika skeden. I planen har stor vikt lagts vid hänsyn till allmänna intressen, framförallt naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv. På så sätt har miljöaspekterna integrerats i planarbetet och det alternativ som behandlats.

Förutom nollalternativet har inga andra alternativ på strukturell nivå studerats. Nollalternativet bedömdes ha förlorat i betydelse som jämförelsealternativ när planprocessen nådde sitt slutskede.

Uppföljning och ansvar

Aktualisering av översiktsplan

Bedömningen av betydande miljöpåverkan i översiktsplanen kan ses över i samband med att kommunen, under kommande mandatperiod, prövar aktualiteten i översiktsplanen och de fördjupade översiktsplanerna.

Fördjupning av översiktsplanen

Vid upprättande av fördjupade översiktsplaner kan risk för betydande miljöpåverkan beskrivas närmare än i den kommuntäckande planen. Frågan om betydande miljöpåverkan är belyst i Fördjupad översiktsplan för Koster liksom Fördjupad översiktsplan för södra kustområdet. I översiktsplanen är redovisat att arbete med fördjupningar ska tas fram för Strömstad-Skee, Norra kustområdet samt Nordby-Svinesund. Arbete med dessa fördjupningar är påbörjat. Huvuddragen i planen, när det gäller en sammanhängande blågrön struktur i hela kommunen, beaktas med mer detaljerade ställningstaganden i respektive fördjupning.

Detaljplaner

Förslag och rekommendationer i översiktsplanen kommer vidare att följas upp i samband med detaljplaneläggning. Vid upprättande av detaljplan ska alltid en bedömning göras av om det finns risk för betydande miljöpåverkan och därmed behov av att genomföra miljöbedömning och upprätta en särskild miljökonsekvensbeskrivning.

Förhandsbesked och bygglov

Intentionerna i översiktsplanen och planens rekommendationer beaktas vid prövning av förhandsbesked och bygglov.

Skydd av områden av värde för naturvård och friluftsliv

Det är aktuellt att följa upp rekommendationerna i översiktsplanen vid framtida översyn och omarbetning av naturvårdsplanen. För att säkerställa bevarande av höga natur- och friluftsvärden är det lämpligt att överväga och prioritera någon form av områdesskydd i de mest värdefulla områdena som saknar sådant. Det är länsstyrelsens och kommunens ansvar att driva processer av detta slag.

Kulturmiljöer

Inför framtida aktualisering av översiktsplanen finns behov av att se över underlaget när det gäller kulturmiljöer i kommunen. Kommunen ansvarar för att ta ett sådant underlag tas fram i form av en utredning eller ett kulturmiljöprogram.

Strömstads kommun
Miljö- och byggförvaltningen

Anna Wallblom
Miljöplanerare